

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201124
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8619201124.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., právne zastúpený: JUDr. Ambróz Motyka, advokát, so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: Orange Slovensko a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpený: Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., so sídlom Bajkalská 5, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku pôvodne Okresného súdu Svidník, v súčasnosti Okresného súdu Bardejov, pracovisko Svidník, č.k. 3C/23/2019 - 152 zo dňa 25. augusta 2022, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výrokoch I. a III. a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník, v súčasnosti Okresný súd Bardejov, pracovisko Svidník (ďalej len súd prvej inštancie, resp. prvoinštančný súd) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.175 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a určil, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 Eur. Dôvodom, pre ktorý bola žaloba podaná bolo to, že pri spracovaní jeho osobných údajov, ktoré poskytol žalovanému, ktorého klientom bol v rokoch 2011 a 2012, došlo k porušeniu zákona o ochrane osobných údajov, a tým k porušeniu jeho práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života, ktoré spočívalo v tom, že dokument „Žiadosť o vydanie novej SIM-karty a potvrdenie o jej prevzatí“ obsahujúci jeho osobné údaje bol spoločne s dokumentmi ďalších klientov nájdený nepovolanou osobou v neuzamknutom sklade na papierový odpad v Stropkove. Úradom na ochranu osobných údajov bol tento skutok v administratívnom konaní, ktoré bolo vedené proti obchodnému zástupcovi žalovaného, ktorým bola spoločnosť ELSIG s.r.o., kvalifikovaný ako bezpečnostný incident. Z uvedeného dôvodu sa žalobca domáhal zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 Eur. Podľa žalobcu žiadaná suma satisfakcie je zdôvodnená značnou intenzitou porušenia a ohrozenia osobnostných práv, vzhľadom k veľkému množstvu osobných údajov, ktoré boli protiprávne spracúvané. Rodné číslo, vlastnoručný podpis sú osobitnou kategóriou. Sumu žiadanej nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že zákon zvlášť chráni únik osobných údajov, pričom v danom prípade sa jedná o výnimočný rozsah incidentu, keďže sa týka sa viac ako 400 dotknutých osôb a protiprávny stav trval dlhý čas.

2. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil, namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Svidník s tým, že v prípade žaloby na ochranu osobnosti je podľa § 13 CSP všeobecným súdom žalovaného Okresný súd Bratislava II. Vyjadril presvedčenie že v prípade žaloby na ochranu

osobnosti sa nejedná o spor, ktorý by vyplýval zo spotrebiteľskej zmluvy, ale jedná sa o špecifický nárok, ktorým disponuje každá fyzická osoba zo zákona a existencia tohto práva nijako nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou. Odmietol taktiež tvrdenie žalobcu o flagrantnom porušení viacerých ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, pričom do dnešného dňa neboli zistené okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že k takémuto zneužitiu osobných údajov došlo. Žalovaná neporušila žiadnu svoju povinnosť ktorá jej vyplýva zo zákona o ochrane osobných údajov a aj v prípade pokiaľ by súd dospel k záveru, že zo strany žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, tak odmieta nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný poukázal na to že žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval v čom by mala táto nemajetková ujma spočívať, ako aj to, akým spôsobom a z čoho by súvislosti s predmetnými osobnými údajmi mala táto ujma na strane žalobcu vzniknúť. Žalovanú sumu považuje za zjavne neadekvátnu.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 09.02.2017 bola v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu nájdená p. E. D. archívna krabica, v ktorej sa nachádzalo množstvo originálnych písomností s osobnými údajmi zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko a.s. V nájdenej archívnej krabici ARCHIVE BOX, TYP 1/75, na bočnej strane, ktorej je rukou napísané „ID 35OGPBO1 ORANGE SLOVENSKO, a.s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ sa nachádzali písomnosti s názvom: „Žiadosť o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí“, „Výmena SIM karty“ a „Žiadosť o znovupripojenie SIM karty. Išlo o originálne dokumenty, na ktorých sa nachádzali dôležité identifikátory dotknutých osôb ako je meno, priezvisko (akademický titul), adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis. Na viacerých písomnostiach bola priesvitnou lepiacou páskou prelepená plastová SIM karta.

Krabica bola odovzdaná JUDr. Ambrózovi Motykovi za účelom zastupovania vo veci neoprávneného zásahu do súkromného života v súvislosti so spracovávaním osobných údajov spoločnosťou Orange Slovensko a.s. Sklad, kde bola krabica nájdená, bol síce uzamykateľný, ale v čase nájdenia písomností uzamknutý nebol, nakoľko ho využívalo viac podnikateľských subjektov sídliačich v objekte.

Z rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky zo 16.08.2017 č. 00777/2017-Os-17 vyplýva, že spoločnosť ELSIG s.r.o. ako sprostredkovateľ „porušil ustanovenie § 17 ods. 1 a § 19 ods. 1 zákona tým, že pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste nepostupoval s náležitou starostlivosťou, pričom tieto boli uložené v archívnej krabici s označením ARCHIVE BOX, TYP 1/75, na bočnej strane, ktorej je rukou napísané „ID 35OGPBO1 ORANGE SLOVENSKO, a.s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ a umiestnené v sklade na papierový odpad nachádzajúcom sa za budovou, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a.s. na Ul. Hlavná 60 v Stropkove“.

Úrad rozhodnutím zo dňa 22.12.2017 číslo: XXXXX/XXXX-XX-9 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovaného, spoločnosti ELSIG s.r.o., za porušenie povinností v súvislosti s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a v súvislosti s likvidáciou dokumentov pokutu vo výške 5 000 Eur. Toto rozhodnutie bolo na základe rozkladu spoločnosti ELSIG, s.r.o. potvrdené rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 9.3.2018 číslo: XXXXX/XXXX-XX-7. Administratívne konanie (konanie o ochrane osobných údajov) na základe podnetu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. proti advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi bolo rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 8.9.2017 číslo: XXXXX/XXXX-XX-11 zastavené. Rovnako bolo zastavené aj administratívne konanie voči žalovanému, a to rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 23.8.2018 pod číslom: XXXXX/XXXX-XX-21.

Zo žiadosti o vydanie novej SIM karty a potvrdenia o jej prevzatí zo dňa 11.04.2012 je zrejmé, že táto listina obsahovala tieto osobné údaje žalobcu: meno a priezvisko, adresu bydliska, rodné číslo, číslo OP, telefónne číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo a vlastnoručný podpis.

Súd prvej inštancie mal zistené tiež to, že žalovaný sa žalobcovi za vzniknutú situáciu listom zo dňa 16.03.2017 ospravedlnil.

4. Právne posudzujúc zistený skutkový stav mal súd prvej inštancie za to, že na rozhodnutie sporu je miestne príslušný. Spor považoval za spor spotrebiteľský, nakoľko zásah do súkromného života bezprostredne súvisí so základným spotrebiteľským vzťahom medzi stranami založeným zmluvou o pripojení. K porušeniu ochrany osobných údajov došlo v súvislosti so službami telekomunikačného operátora, ktoré žalovaný poskytoval na základe zmluvy o pripojení a v jej rámci. Podporne súd prvej inštancie uviedol, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy možno subsumovať pod pojem škoda, tak

ako to vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku súdneho dvora vo veci C - 22/2012 (Haasová) zo dňa 24.10.2013, z ktorého vyplýva, že nemajetkovú ujmu je v zmysle smernice o zodpovednosti za škodu možné subsumovať pod pojem škody a v súvislosti s týmto konštatovaním možno uviesť že Okresný súd Svidník je miestne príslušný v zmysle § 19 písm. b) CSP, kedy popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd v obvode, ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

Podľa súdu prvej inštancie je žalovaný Zároveň pasívne vecne legitimovaný napriek skutočnosti, že v administratívnom konaní nebolo zo strany Úradu pre ochranu osobných údajov konštatované porušenie povinností žalovaného podľa zákona o ochrane osobných údajov. Zodpovednosť žalovaného je občianskoprávnou zodpovednosťou majúcou objektívny charakter. Pokiaľ žalovaný nebol administratívne zodpovedný, súd prvej inštancie poukázal na to, že administratívna zodpovednosť je kategóriou verejného práva založenou na subjektívnej zodpovednosti, občianskoprávna zodpovednosť je však kategóriou súkromného práva založenou na princípe objektívnej zodpovednosti, bez potreby preukazovať zavinenie. V administratívnom konaní zistený bezpečnostný incident však podľa súdu prvej inštancie tvorí skutkový základ protiprávneho konania, ktoré v rámci objektívnej občianskoprávnej zodpovednosti voči žalobkyni za zásah do jej súkromia dopadá na žalovaného. Pri posúdení občianskoprávnej zodpovednosti nie je podstatné, že žalovaný konal prostredníctvom svojich obchodných zástupcov, ktorí sa postupne menili, ani to kto podpísané dokumenty s osobnými údajmi vytvoril, spracovával, až ich napokon protiprávne likvidoval a sprístupnil (obchodný zástupca ELSIG s.r.o.), ale právne významné je to, že bezpečnostný incident bol spôsobený pri plnení zo zmluvy o pripojení, ktorú mal žalobca za uzatvorenú so žalovaným.

Súd prvej inštancie mal za primeranú sumu náhrady nemajetkovej ujmy čiastku, zapltenie ktorej uložil žalovanému. Táto čiastka zodpovedá približne polovici sumy, ktorá sa priznáva ako odškodnenie obetí násilných trestných činov, prihliadal pritom k preventívno- sankčnej a predovšetkým satisfakčnej funkcii náhrady nemajetkovej ujmy. Relutárna náhrada v sume 110 eur priznaná v právnej veci s rovnakým skutkovým a právnym základom v konaní vedenom Okresným súdom Svidník pod sp.zn. 6C/29/2018, podľa názoru súdu preventívno- sankčnú funkciu nespĺňa a na adresáta nemá požadovaný efektívny účinok.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Občianskeho zákonníka, na ustanovenia zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, na Listinu základných práv a slobôd, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP a uviedol, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože výška náhrady závisela od úvahy súdu.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), f), h) CSP. Uviedol, že sa nestotožňuje s dôvodmi, ktoré súd prvej inštancie uviedol ako dôvody preukazujúce jeho miestnu príslušnosť pre rozhodnutie sporu keď argumentoval okrem iného aj tým, že porušenie ochrany osobných údajov žalobcu bezprostredne súvisí so základným spotrebiteľským vzťahom medzi stranami založenými zmluvou o pripojení. Poukázal na to, že ochrana osobností je právom, ktoré vzniká každej fyzickej osobe. Ide o právo majúce absolútnu povahu, pôsobiace erga omnes, to znamená voči neobmedzenému a neurčitému okruhu všetkých ostatných subjektov práva. Naproti tomu záväzkové práva, vrátane spotrebiteľských, sú tzv. relatívnymi právami, ktoré od počiatku smerovali iba proti určitej osobe alebo niektorých určitým osobám a vznikajú z dôvodov daných medzi zúčastnenými stranami. Zo žaloby je bez pochybnosti zrejmé, že žalobkyňa uplatňuje a domáha sa práva na ochranu osobnosti ako absolútneho práva podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prípade práva na ochranu osobnosti ide o špecifický nárok, ktorým disponuje každá fyzická osoba zo zákona, existencia tohto práva nijako nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi žalobcom a ním. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17.02.2011, podľa ktorého právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je jednorazové právo a toto nemožno podriaďiť pod inštitút záväzkových vzťahov a predstavuje právo na osobitnú formu ochrany osobnosti fyzickej osoby nenaviazanú na žiadne iné právo. Výsledkom nesprávneho právneho posúdenia súdom prvej inštancie sa zasiahlo do procesného postavenia žalovaného.

Žalovaný uviedol, že v konaní nie je ani pasívne legitimovaný, pretože nie je daná jeho zodpovednosť za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Spracovanie osobných údajov upravuje osobitný zákon, v tom čase bol platný zákon č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, tento právny predpis je tzv. zmiešanej povahy, čo znamená, že okrem noriem správneho práva upravuje aj občianskoprávne vzťahy, práva a povinnosti dotknutých osôb, prevádzkovateľa, sprostredkovateľa,

súvislosti so spracovaním osobných údajov. Základným predpokladom pre vyvodenie zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti je skutočnosť, resp. fakt, že ide o zásah neoprávnený, resp. protiprávny. Podľa zákona o ochrane osobných údajov sprostredkovateľ je povinný dodržiavať povinnosti ustanovené prevádzkovateľom v § 5 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. c) až i), § 6 ods. 4, § 19 až § 26 ak tento zákon neustanovuje inak. V zmysle § 19 zákona o ochrane osobných údajov, sprostredkovateľ dotknutým osobám priamo zodpovedá za bezpečnosť spracovania osobných údajov, a je povinný chrániť spracúvané osobné údaje dotknutých osôb pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím, zverejnením, ako aj pred akýmkoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracovania. Súd prvej inštancie pri určení pasívnej legitímácie žalovaného túto otázku nesprávne právne posúdil.

Žalovaný ďalej uviedol, že neporušil žiadnu zo svojich povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane údajov, čo právoplatne konštatoval aj Úrad pre ochranu osobných údajov svojimi rozhodnutiami z 23.08.2018 č. 00144/2018 a 18.09.2018 č. 00465/2018. Bola to spoločnosť ELSIG s.r.o., ktorej bola uložená pokuta 5.000 Eur. Podľa žalovaného súd prvej inštancie ignoroval rozhodnutie úradu, jeho argumentácia o tom, že zákaznícka dokumentácia obsahujúca osobné údaje dotknutých osôb bola od roku 2014 až do februára 2017 nepovšimnutá je irelevantná. V čase od roku 2014 až 2017 kedy boli dokumenty umiestnené v sklade na papierový odpad a nemohlo dôjsť k protiprávnemu zásahu do práv žalobcu spočívajúceho v možnosti prístupu neoprávnených osôb k jej osobným údajom, ktoré sa v dokumentoch nachádzali, pretože tieto dokumenty sa nachádzali v predajni a prístup k nim mali výlučne zamestnanci obchodného zástupcu žalovaného.

Žalovaný uviedol, že pre prípad že sa odvolací súd nestotožní s jeho argumentáciou a dôjde k záveru, že daná je jeho zodpovednosť, odmieta nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v plnom rozsahu. Podľa žalovaného finančné zadosťučinenie má zásadne subsidiárny charakter, možné je poškodenému ho priznať výlučne len vtedy, pokiaľ nie je postačujúce morálne zadosťučinenie a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti v značnej miere. Žalobca v konaní nedokázal ani identifikovať, ničo ešte preukázať údajnú nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla, v čom táto spočíva, resp. akú má povahu a intenzitu, alebo ako sa prejavila, či prípadne stále prejavuje v jeho nemajetkovej sfére, v čom spočíva jej závažnosť a pod. Žalobca teda neunesol ohľadom existencie údajne vzniknutej nemajetkovej ujmy (a jej závažnosti ako zákonného predpokladu pre priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy) svoje dôkazné bremeno. Argumentáciu, že už samotný protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcu automaticky znamená vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane žalovaný odmieta, pretože nie každý protiprávny úkon má totiž automaticky za následok vznik škody či ujmy, a to či už majetkovej alebo nemajetkovej. Ak by tomu tak bolo, nebolo by v konaní potrebné vôbec preukazovať vznik ujmy a jej závažnosť, ale postačovalo by, ak by v konaní bolo preukázané porušenie právnej povinnosti. Súd prvej inštancie neskúmal, či žalobcovi skutočne nemajetková ujma vznikla, akú má povahu, intenzitu, závažnosť, šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku. Nesprávnym postupom súdu prvej inštancie bola porušená zásada rovnosti zbraní a súd sa vzdialil od želanej a možnej miery zistenia skutkového stavu. Žalobcovi priznaná suma 2.175 Eur je neprimeraná, neadekvátne, neproporcionálna a ako taká nespravodlivá a je zjavne celkom premrštená. Žalovaný namietal aj rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, podľa žalovaného súd mal využiť svoje moderačné právo podľa § 257 CSP a trovy konania žalobcovi nepriznať, resp. tieto primerane znížiť. V tejto súvislosti poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 113/2019 zo dňa 06.06.2019.

Žalovaný preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v ním napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že súhlasí s argumentáciou súdu prvej inštancie o danosti jeho miestnej príslušnosti, tiež o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii považuje argumentáciu žalovaného za selektívne tendenčnú a zavádzajúcu. Poukázal na to, že pokiaľ predsedníčka Úradu pre ochranu osobných údajov v rozhodnutí, na ktoré bolo poukázané hovorila o „akejsi“ nezodpovednosti, zdôraznila, že zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES zo dňa 24.10.1995 o ochrane fyzických osôb v súvislosti so spracúvaním osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov vôbec nevyplýva koncepcia tzv. delenej zodpovednosti. To napokon netvrdí ani predsedníčka úradu ako sa to snaží prezentovať žalovaný, pretože predsedníčka úradu hovorí to, že smernica ukladá zodpovednosť prevádzkovateľovi, čo však nebráni členským štátom, aby vo svojich vnútroštátnych predpisoch stanovili, že v určitých prípadoch by sa mal za zodpovedného považovať aj sprostredkovateľ. Zákon o ochrane osobných údajov účinný v čase vzniku bezpečnostného incidentu, zákon č. 122/2013 Z.z., transponoval do nášho právneho poriadku smernicu, ktorá v článku

22 nikde neuvádza súkromnoprávnu zodpovednosť sprostredkovateľa, ale zdôrazňuje súkromnoprávnu zodpovednosť prevádzkovateľa. Zodpovednosť sprostredkovateľa je limitovaná rozsahom zmluvy uzatvorenej s prevádzkovateľom. Podľa žalobcu, žalovaný zamieňa celkom tendenčne administratívnu zodpovednosť založenú na subjektívnom princípe so zodpovednosťou občianskoprávnou, ktorá má objektívny charakter. Súd prvej inštancie sa podrobne vysporiadal s administratívnymi rozhodnutiami týkajúcimi sa bezpečnostného incidentu. Uvádzané skutočnosti nie sú právne irelevantné skutkové okolnosti, ako sa to snaží prezentovať žalovaný, ale ide o významné porušenie štandardných postupov archivácie u žalovaného, ktorých zanedbanie viedlo v slede príčinných súvislostí k bezpečnostnému incidentu a zásahu do osobnostných práv žalobcu. Ohľadom námietky premlčania uviedol, že táto je neopodstatnená, a to z dôvodu, že bezpečnostný incident, ktorý tvorí základ nároku je svojou povahou protiprávnym konaním ktoré možno označiť za správny (administratívny) delikt. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že protiprávny stav, za ktorý žalovaná žalobcovi zodpovedá, trval od 25.01.2017 do 09.02.2017, jednalo sa teda o trvajúci správny delikt, a preto možno pre posúdenie premlčania vychádzať až do ukončenia tohto protiprávného stavu, ktorý bol ukončený 09.02.2017. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR, č.j 5A 164/2002-44. K výške prisúdenej náhrady žalobca uviedol, že pre posúdenie závažnosti zásahu je potrebné poukázať na významné právne skutočnosti, to že došlo k zneužitiu takmer 500 originálnych dokumentov s osobnými údajmi dotknutých osôb a to ich neoprávneným sprístupnením neobmedzenému počtu nepovolaných osôb, pričom išlo o najcitlivejšie osobné identifikátory, vrátane rodného čísla. Žalobca zároveň poukázal na neadekvátnu odvolaciu argumentáciu k nároku na náhradu trov konania. Pre aplikáciu § 257 CSP musia byť výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa, na strane žalovaného však neexistujú žiadne dôvody. Ide o ekonomicky silnú spoločnosť, navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

7. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu zotrval na argumentácii, ktorú uviedol v odvolaní, na všetkých svojich vyjadreniach ktoré vo veci prezentoval. Zdôraznil, že v konaní nie je pasívne legitímovaný, preto nie je daná jeho zodpovednosť za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu, je to sprostredkovateľ ktorý je povinný dodržiavať povinnosti ustanovené prevádzkovateľovi, pričom zo zákona vyplýva zodpovednosť za bezpečnosť osobných údajov. Vo vzťahu k priznanej výške náhrady, poukázal na vec českého internetového obchodu mall.cz, kde súd priznal nižšiu náhradu, pričom tento internetový obchod spracúvava osobné údaje, ktoré unikli a ku ktorým bolo možné získať prostredníctvom užívateľského mena a hesla prístup.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilných sporový poriadok (CSP)), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 375 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o čiastočnej relevancii dôvodov podaného odvolania, čo malo za následok zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

9. Predmetom odvolacieho prieskumu, vychádzajúc z viazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolania, bol len vyhovujúci výrok rozsudku a výrok o náhrade trov konania ako výrok súvisiaci.

10. Odvolacia argumentácia žalovaného, vychádzajúc z jej obsahu a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie, bola konštruovaná na tvrdení o nesplnení procesných podmienok, porušení jeho práva na spravodlivý súdny proces, tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení a nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. Podstatnou odvolacou námietkou bola námietka miestnej nepríslušnosti prvoinštančného súdu, ktorým bol v čase jeho rozhodnutia pôvodne Okresný súd Svidník, v súčasnosti Okresný súd Bardejov, pracovisko Svidník.

Predmetom konania je nárok majúci základ v porušení práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s uplatnením požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásadným pre posúdenie výhrady žalovaného bolo vyhodnotiť charakter takto definovaného nároku v tom zmysle, či nie je vo svojej podstate nárokom korešpondujúcim s nárokom na náhradu škody, pre ktorý môže

platiť miestna príslušnosť daná na výber, keďže podľa § 19 písm. b) CSP je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

12. Predmetom konania je nárok žalobcu vymedzený ako nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť tým, že dňa 09.02.2017 boli na voľne prístupnom mieste jednou osobou (E. D.) nájdené v krabici dokumenty, okrem iných, aj s osobnými údajmi, ktorými je identifikovateľný žalobca, ktoré v minulosti poskytol obchodnému zástupcovi žalovaného pri uzatváraní zmluvného vzťahu. Žalobca tak má byť osobou majúcou nárok vyplývajúci z porušenia jeho práv vyplývajúcich zo zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov (zákon účinný v rozhodnom období).

13. Zákon č. 122/2013 Z.z., ktorý bol zrušený zákonom č. 18/2018 Z.z., bol transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES zo dňa 24.10.1995 v znení Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1882/2003 zo dňa 29.09.2003, neobsahoval všeobecnú definíciu nároku majúceho pôvod v porušení povinnosti pri ochrane osobných údajov. Z § 1 písm. a) tohto zákona vyplýva len všeobecná formulácia ochrany práv fyzickej osoby pred neoprávneným zasahovaním do jej súkromného života pri spracovaní jej osobných údajov.

Pri takto všeobecne definovanej ochrane je možné vychádzať z toho, že nárok na ochranu dotknutej fyzickej osoby je nárokom na náhradu škody. Výklad pojmu škoda by mal byť, vzhľadom na to, že sleduje ochranu fyzickej osoby, jednotlivca, široký v tom zmysle, že pozostáva tak z materiálnej, ako aj nemateriálnej, t.j. nemajetkovej ujmy. Aj Súdny dvor Európskej únie, aj keď vyslovene nedefinoval to, čo by malo byť škodou, v niektorých rozhodnutiach, napr. v rozsudku zo dňa 17.03.2016 C - 99/2015 Liffers, posudzujúc výklad Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES uviedol, že nemajetková ujma predstavuje zložku škody za podmienky, že sa preukáže.

Taktiež podľa Princípov európskeho deliktneho práva (Principles of European Tort Law, PETL), ktoré predstavujú v interpretačnej rovine podporný prameň, aj keď majú základ v súkromnej iniciatíve, a preto ich treba vziať do úvahy (Ústavný súd ČR, nález Pl ÚS 16/04 zo 04.05.2005), je škodou, ktorá je spôsobená inému, jednak škoda majetková, ale aj nemajetková; nemajetková škoda predstavuje ujmu na slobode, dôstojnosti alebo iných osobných právach (diel VI., hlava 10, oddiel 3, čl. 10:301 ods. 1).

Podľa odvolacieho súdu z vyššie uvedeného vyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na osobných právach je možné subsumovať pod pojem škoda. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že bezpečnostný incident, teda skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody, sa stal v obvode Okresného súdu Svidník, ktorý je teda na základe § 19 písm. b) CSP miestne príslušným súdom v tejto veci.

14. Čo sa týka námietky pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní, odvolací súd sa v tejto otázke stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie na ktoré v celom rozsahu odkazuje. Je nepochybné, že žalobca vstupoval do právneho vzťahu so žalovaným, ktorý aj keď konal prostredníctvom splnomocnenej osoby, zasiahol do osobnostných práv žalobcu tým, že nezabezpečil jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím. V prejednávanej veci sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol spôsobený inou právnickou osobou pri realizácii činnosti žalovaného, a vtedy sa tento neoprávnený zásah prisudzuje tejto osobe, teda žalovanému. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť smerodajné ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaný, ktoré v súvislosti s jeho zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z týchto dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie nie je dôvodná.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. Na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie je nepochybné, že došlo k situácii, keď osobné údaje žalobcu boli vystavené možnosti oboznámiť sa s nimi, resp. ich aj zneužiť nepovolnými osobami, čo je samo o sebe zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, nakoľko je to v rozpore s objektívnym právom. Právo na ochranu osobnosti je možné nepochybne považovať za jednu z kategórií práva na súkromie s poukazom na čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Podľa rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Rotaru proti Rumunsku (rozsudok zo dňa 4.5.2000, č. 28341/95), je systematické zbieranie a uchovávanie osobných údajov zásahom do súkromného života a ich prípadné použitie je samostatným zásahom.

17. Z tvrdení žalobcu a dôkazov vykonaných v priebehu prvoinštančného konania je identifikovateľné, že osobné práva žalobcu boli dotknuté tým, že v dôsledku absencie preventívnej činnosti, ktorá mala viesť k ochrane jeho osobných údajov, sa tieto dostali do dispozičnej sféry nepovolanej osoby, pričom súd prvej inštancie mal posúdiť, či nároku, tak ako bol vymedzený žalobou, má byť poskytnutá ochrana, a pokiaľ áno, aká, resp. v akom rozsahu.

18. Žaloba je, čo sa obsahu týka, úkonom, ktorým žalujúca strana vymedzuje subjekty, predmet a obsah žalobou začatého súdneho konania. Z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva to, že právom žalujúcej osoby je domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde. Žalobou môže uplatniť nároky, ktorým hmotné právo prisudzuje právny význam, a to či bude v spore úspešnou závisí od toho, či sa logická štruktúra príčin a následkov, ktoré ona sama pokladá za skutkový dôvod svojho nároku, zhoduje so štruktúrou príčin a následkov, ktoré upravuje zákon a od toho, či tvrdené skutočnosti preukáže.

19. Žalovaný namietal uplatnený nárok žalobcu, čo do základu, aj čo do výšky. Súd prvej inštancie nepovažoval ospravedlnenie žalovaného za dostačujúce vzhľadom na význam chráneného záujmu a špecifiká zásahu do práv žalobcu, ako aj veľké množstvo ďalších dotknutých osôb.

Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku ochrany osobnosti vzniká vtedy, ak morálna satisfakcia, ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv, nestačí.

V danom prípade, vzhľadom na to, že dôkazné bremeno je na strane žalobcu, je jeho povinnosťou preukázať, že ospravedlnenie, ktoré mu malo byť zo strany žalovaného doručené, nepostačí na odstránenie všetkých nepriaznivých následkov, ktoré voči jeho osobe mal bezpečnostný incident, kedy jeho osobné údaje boli sprístupnené nepovolným osobám. Je povinnosťou žalobcu preukázať, že má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, a že má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy práve v požadovanej výške. Odvolací súd v danom prípade žiadnym spôsobom nespochybuje význam bezpečnostného incidentu, na druhej strane však, pokiaľ si žalobca uplatňuje v dôsledku uvedeného bezpečnostného incidentu aj iné nároky, než mu žalovaný poskytol (ospravedlnenie), je potrebné, aby negatívny dopad tohto incidentu na svoju osobnosť preukázal.

20. Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie o priznaní sumy práve vo výške 2.175 Eur odôvodnil tým, že pri úvahe o výške priznanej náhrady vychádzal z porovnania výšky odškodnenia pre obeť násilných trestných činov podľa zákona č. 274/2017 Z.z. a riadiac sa zásadou primeranosti priznal túto výšku, ktorá zodpovedá polovici výšky odškodnenia pre obeť násilných trestných činov. Z obsahu spisového materiálu a ani z rozhodnutia prvoinštančného súdu, ale nie je možné zistiť žiadne skutkové okolnosti, ktoré by mali mať vplyv na úvahu súdu o výške priznanej nemajetkovej ujmy, ktorá nemôže byť bezbrehá a nepreskúmateľná v inštančnom postupe, keď stanovil práve sumu 2.175 Eur. To, že v obdobných veciach odvolací súd priznal sumu 110 Eur neznamená, že ak sa preukáže iné vážnejšie okolnosti, nemôže byť žalobcovi priznaná aj iná (aj vyššia suma), avšak vzhľadom na to, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie nie je na tieto závery dostatok skutkových okolností a právny záver je nedostatočný, odvolací súd nemôže túto odvoláciu námietku preskúmať pre nedostatok dôvodov.

Prípadnú náhradu vo výške 110 eur považoval súd prvej inštancie za neprimeranú, keďže táto, podľa jeho názoru, nespĺňa preventívno-sankčnú funkciu a na adresáta nemá požadovaný efektívny účinok. Takéto odôvodnenie výšky priznaného nároku, ale nepovažoval odvolací súd za dostatočné a relevantné, nakoľko rozhodnutia odvolacieho súdu sú v tomto smere jednoznačne odôvodnené a je z nich úplne zrejmý postup ako odvolací súd dospel k tejto výške. Odvolací súd sa stotožňuje s východiskom pre kvantifikáciu výšky náhrady v tejto veci, z ktorej vychádzal súd prvej inštancie, nie však so samotným výsledkom tejto kvantifikácie. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na zásadu primeranosti, podľa názoru odvolacieho súdu, nemožno, v ním priznanom rozsahu, vôbec porovnávať výšku odškodnenia obeť násilných trestných činov s takým výsledkom, že polovica tejto sumy

predstavuje primeranú náhradu v prejednávanej veci, t.j. vo veci, keď je nepochybné, že v dôsledku úniku osobných údajov nedošlo k ich zneužitiu a iba hrozila potencionálna možnosť ich zneužitia.

21. Súčasná spoločnosť, s jej digitálnym priestorom, je spoločnosťou, v ktorej sa osobné údaje stali jednou z tovarových položiek, preto je nutné, keďže nie sú len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto údaje zveril, dbať na to, aby subjekt, ktorému boli osobné údaje zverené, nevystavoval bezpečnostnému riziku osobné údaje a v prípade, že k tomu dôjde, je nepochybné dôvodné priznať dotknutej osobe také zadosťučinenie, ktoré by bolo primerané. Zodpovednosť subjektu, ktorý je subjektom porušujúcim chránené právo sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma. Na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti. V danom prípade sa satisfakcia v zmysle požiadavky na upustenie od neoprávneného zásahu javí ako nepostačujúca, a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadné konanie, je možné z judikatúry súdov, ale aj z Princípov európskeho deliktneho práva (čl. 3:201) brať do úvahy tieto faktory: predvídateľnosť škody v okamihu jej vzniku rozumnou osobou, pričom v okamihu jej vzniku sa zohľadňuje konkrétny časový a priestorový vzťah medzi škodovým konaním a jeho následkami alebo rozsah škody vo vzťahu k následkom takého konania; povaha a hodnota chráneného záujmu; dôvod zodpovednosti; rozsah bežných životných rizík a ochranný účel normy, ktorá bola porušená.

22. Odvolací súd poukazuje na to, že pri určení výšky primeraného zadosťučinenia je potrebné vziať do úvahy jednotlivé okolnosti prejednávanej veci v kontexte s faktormi citovanými v predchádzajúcich bodoch tohto rozhodnutia, pričom priznaná výška musí zodpovedať princípu proporcionality, ktorý patrí medzi všeobecné právne zásady, ktoré síce nie sú v právnych predpisoch výslovne obsiahnuté, avšak v európskej právnej kultúre sa uplatňujú, pričom porušením pravidla proporcionality môže dôjsť k zásahu do ústavne zaručených práv, konkrétne práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 36 ods.1 Listiny (viď z hľadiska výkladu napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 350/03 zo dňa 29.9.2005).

23. Odvolací súd v kontexte určenia výšky nároku poukazuje aj na to, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená, činnosť žalovaného nevykazuje znaky vysokej intenzity protiprávneho konania alebo toho, že by v jeho prípade išlo o konanie, cieľom ktorého bolo úmyselné narušenie chránených osobnostných práv. Išlo však o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre formu primeraného zadosťučinenia, aj v kontexte s významným postavením žalovaného na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na preventívnu ochranu segmentu, ktorý je osobitne chránený - osobné údaje.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené závery o nepreskúmateľnosti výšky priznaného nároku, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne vyhodnotiť nárok žalobcu z hľadiska ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka, a to s poukazom na to, či v danom prípade nie je postačujúce ospravedlnenie žalovaného. V prípade, ak preukázateľne dospeje k záveru že takéto zadosťučinenie nie je postačujúce, dôsledne uplatní na prejednanú vec ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, s ohľadom na záväzné právne názory odvolacieho súdu týkajúce sa prípadnej výšky priznaného nároku, pričom svoje rozhodnutie s poukazom na ustanovenie § 220 CSP náležite odôvodní.

26. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o nároku na náhradu trov celého konania, vrátane nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), pričom sa vysporiada aj s argumentáciou žalovaného týkajúcou sa prípadnej aplikácie ustanovenia § 257 CSP.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).